

1 Riemannintegralen

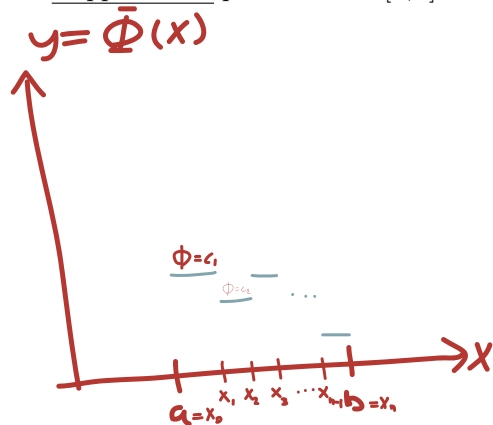
Om man åker bil så har man en hastighetsmätare som mäter ens hastighet vid varje sekund. Om man vill beräkna hur långt man har åkt, när hastigheten ej är konstant.

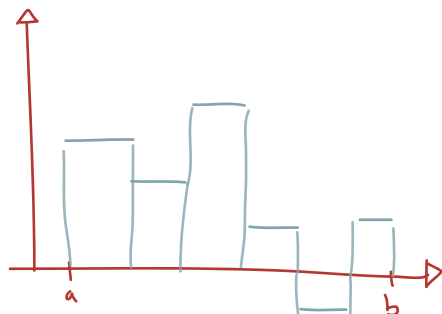
Uppkom när man ville precisera definitionen av integraler när Fourier skapade Fourier transformen

1.1 Definition

En trappfunktion på intervallet $[a, b]$ är en styckvis konstant funktion:

Beteckna motsvarande trappsumma med $T(\Phi) = \sum_{k=1}^n c_k(x_k - x_{k-1})$

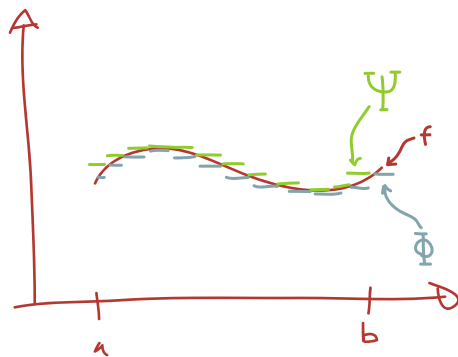

Summa av rektangelareor ("med tecken").

1.2 Definition

En funktion f sägs vara (Riemann)integrerbar på intervallet $[a, b]$ om:

- f är definierad på $[a, b]$
- f är begränsad på $[a, b]$ (dvs $|f(x)| \leq M$ för någon konstant M och alla $x \in [a, b]$)
- f kan approximeras godtyckligt väl med trappfunktioner i den meningen att det för varje $\epsilon > 0$ finns trappfunktionen Φ och Ψ på $[a, b]$ sådana att $\Phi \leq f \leq \Psi$ och $T(\Psi) - T(\Phi) < \epsilon$.
 Φ = undertrappa (till f), Ψ = övertrappa, $T(\Psi)$ = översumma, $T(\Phi)$ = undersumma.

I så fall är

$$\sup\{T(\Phi) : \Phi \leq f\} = \inf\{T(\Psi) : f \leq \Psi\}$$

och detta tal kallas för (Riemann)integralen för f över intervallet $[a, b]$ och betecknas $\int_a^b f(x) dx$ (eller $\int_a^b f(t) dt$ etc)

1.3 Sats

Styckvis kontinuerliga funktioner är integrerbara, och även styckvis monotona funktioner. (Bevis: Se boken)

Följande räknelagar bevis med hjälp av motsvarande egenskaper för trappsummor:

1.4 Sats

Antag f och g integrerbara och $a < b < c$

- Linarit $\int_a^b (k_1 f(x) + k_2 g(x)) dx = k_1 \int_a^b f(x) dx + k_2 \int_a^b g(x) dx$
- Monotonicitet $f \leq g$ på $[a, b] \implies \int_a^b f(x) dx \leq \int_a^b g(x) dx$
(Notera speciellt integralen av en positiv funktion kan inte bli negativ!)
- $|\int_a^b f(x) dx| \leq \int_a^b |f(x)| dx$ (jfr triangelolikheten $|a+b| \leq |a|+|b|$, $|\sum a_k| \leq \sum |a_k|$)
- $\int_a^c f(x) dx = \int_a^b f(x) dx + \int_b^c f(x) dx$

1.5 Anmärkning

Den sista räknelagen gäller för alla a, b, c (oavsett ordning) ifall man definierar

$$\int_a^a f(x) dx = 0$$

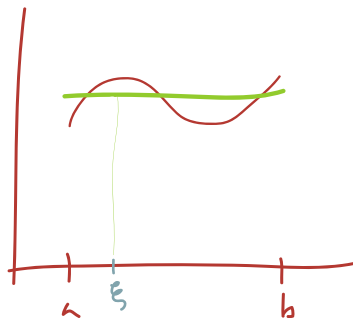
och

$$\int_b^a f(x) dx = - \int_a^b f(x) dx$$

1.6 Sats (Medelvärdessatsen för integraler)

Om f är kontinuerlig på $[a, b]$ så finns $\xi \in]a, b[$ så att

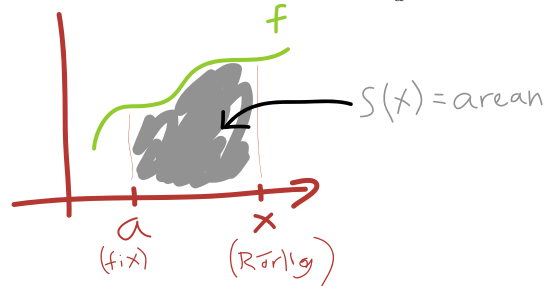
$$\int_a^b f(x) dx = f(\xi)(b-a)$$

$(f(\xi) = \text{medelvärde för } f \text{ i } [a, b])$ (Bevis: Se boken)

1.7 Analysens huvudsats

Om f är kontinuerlig så är $S(x) = \int_a^x f(t) dt$ en primitiv funktion till f .

1.8 Bevis

$$\frac{S(x+h) - S(x)}{h} = \frac{1}{h} \left(\int_a^{x+h} f(t) dt - \int_a^x f(t) dt \right)$$
$$\frac{1}{h} \int_x^{x+h} f(t) dt = \frac{1}{h} f(\xi) h \rightarrow f(x), h \rightarrow 0$$

1.9 Följdsats

Varje kontinuerlig funktion har en primitiv funktion.

1.10 Följdsats (insättningsformeln)

Om f är kontinuerlig och F är en primitiv till f så är $\int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a)$.
 $F(b) - F(a)$ skrivs ofta $[F(x)]_a^b$.

1.11 Bevis

Sant enligt huvudsatsen ifall man tar $F(x) = S(x) = \int_a^x f(x) dt$ som primitiv. Tar man en annan primitiv $F(x) = S(x) + C$ så försvinner C i subtraktionen $F(b) - F(a)$, så resultatet blir samma.

1.12 Exempel

$$\text{Arean för } \int_1^2 x^2 dx = \left[\frac{x^3}{3} \right]_1^2 = \frac{8}{3} - \frac{1}{3} = \frac{7}{3}$$